

W czasach destabilizacji sytuacji w sąsiedztwie RP i przy zagrożeniu konfliktem zbrojnym, Polska powinna pilnie i konsekwentnie rozbudowywać potencjał obronny. Nie tylko zwiększać wydatki na modernizację techniczną armii, bo nawet najlepszy sprzęt bez obsługujących go żołnierzy na niewiele się zda. Państwo - w czasie kryzysu i wojny - potrzebuje, poza żołnierzami, szeregu specjalistów na zapleczu.

Niekorzystne zmiany demograficzne i kulturowe w połączeniu z niewystarczającym szkoleniem obywateli wpływają na zmniejszanie liczby przeszkolonych rezerw osobowych, możliwych do wykorzystania w czasie kryzysu lub wojny. Musimy zatem na nowo zaangażować obywateli w służbę państwu i sprawić by była ona przedmiotem dumy, a nie przykrym obowiązkiem.

Dlatego **Instytut Sobieskiego wraz z Instytutem Flanki Wschodniej** zdecydowały się, we współpracy z ekspertami, **przedstawić pierwszą w Polsce spójną koncepcję powołania do życia rezerw dla armii i kadrowego zaplecza państwa**. Co ważne, możliwych do wykorzystania także w sytuacjach kryzysowych w czasie pokoju.

Autorami raportu są:

- Marek Budzisz
- Michał Dworczyk
- gen. rez. Jarosław Gromadziński
- ppłk rez. Maciej Korowaj
- Michał Kot
- Grzegorz Matyasik
- Bartosz Marczuk

Proponujemy stworzenie kompleksowego rozwiązania, tj. **Powszechnej Służby Państwowej (PSP)**, przewidującego szkolenie młodych Polaków do tej służby. Choć ma być ona obowiązkowa, to zakłada element wyboru, atrakcyjność szkoleń, funkcję ich godzenia z karierą zawodową czy edukacją, a nawet dodatkowe benefity z jej odbycia do wykorzystania na rynku pracy. Proponujemy **zupełnie nowe rozwiązanie** i podejście, oparte na doświadczeniach innych krajów. To nie żadna „branka” ani znany z PRL-u „pobór”, ale nowoczesna i elastyczna forma szkolenia rezerw dla armii i w celu budowania odporności państwa.

Służba ta ma być ważnym i kluczowym, choć niejedynym elementem wychowania proobronnego i **szkolenia młodych obywateli** do bycia gotowym na sytuacje kryzysowe. Przykłady z Francji, Izraela czy Finlandii pokazują, że powszechna służba wzmacnia więzi społeczne, ogranicza społeczną atrofię i skrajny indywidualizm, buduje odporność państwa, służy odbudowie wspólnoty i zasypywaniu głębokich podziałów politycznych. Korzyści z jej wprowadzenia nie ograniczają się zatem do – niezmiernie ważnego elementu – wzmocnienia odporności państwa, która odstrasza potencjalnego agresora. Chodzi też o budowanie wspólnoty i więzi, co w perspektywie wzrostu indywidualizmu i konsumpcjonizmu jest ogromną wartością.

To „duch narodu” i jego mentalna siła przynosi rozwój i zapewnia wspólnocie trwałość. Warto zatem inwestować w takie rozwiązania, które go wzmacniają. PSP na pewno się do nich zalicza.

Zapraszamy do lektury raportu!

[VI 2025 – Powszechna Służba Państwowa](#)**Pobierz**